

Mánudagur, 24. mars 2014

Ákvörðun nr. 6/2014

Samruni Icelandic Ný-Fisks hf. og Útgerðarfélags Sandgerðis ehf.

I. Málavextir og málsmeðferð

Þann 27. febrúar 2014 barst Samkeppniseftirlitinu svonefnd styttri samrunatilkynning sem lýsir kaupum Icelandic Ný-fisks hf. (í ákvörðun þessari nefnt Fiskval, en félagið hét áður Fiskval hf.) á Útgerðarfélagi Sandgerðis ehf. (hér eftir ÚS). Með kaupsamningi, dags. 26. febrúar 2014, keypti Icelandic Ný-fisks hf. allt hlutafé í ÚS. Í öðru máli, áður en framangreind kaup áttu sér stað, fjallaði Samkeppniseftirlitið um kaup Fiskvals hf. á rekstri Ný-Fisks ehf.¹

Fiskval er dótturfélag Icelandic Group hf. (hér eftir IG). Starfsemi Fiskvals er í Reykjanesbæ og felst í fiskvinnslu og útflutningi. IG er alþjóðlegt fyrirtæki sem framleiðir og selur ferskt, kælt og fryst sjávarfang á alþjóðamarkaði.

ÚS gerir út línubátinn VON GK-113 og á krókaflahlutdeild í þorski, ýsu, ufsa, karfa, grálúðu og skötusel. Er það mat samrunaaðila að um sé að ræða samruna skv. 1. mgr. 17. gr. samkeppnisлага nr. 44/2005 enda muni ÚS heyra undir IG í kjölfar samrunans. Samrunatilkynningunni fylgdu ýmis gögn

II. Samruninn

Samkvæmt 17. gr. samkeppnisлага telst samruni hafa átt sér stað þegar breyting á yfirráðum verður til frambúðar. Er nánar tilgreint í a. til d. liðum 1. mgr. 17. gr.

¹ Sjá ákvörðun Samkeppniseftirlitsins nr. 1/2014 *Yfirtaka Fiskvals hf. á rekstri Ný-Fisks ehf.*

samkeppnislaga í hvers konar aðgerðum samruni getur falist. Í a. lið 1. mgr. er sagt að þetta geti gerst vegna samruna tveggja eða fleiri fyrirtækja eða hluta úr fyrirtækjum sem áður störfuðu sjálfstætt.

Samkvæmt kaupsamningi mun Fiskval kaupa félagið ÚS. Fiskval er dótturfélag IG og mun ÚS verða dótturfélag Fiskvals í kjölfar samrunans. Eins og að framan greinir er IG eini hluthafi Fiskvals. Að frátöldum eigin hlutum er Framtakssjóður Íslands slhf. (FSÍ) eini hluthafi IG en eigendur FSÍ þann 31. desember 2012 voru eftirfarandi samkvæmt heimasíðu félagsins:

Tafla 1. Hluthafar FSÍ þann 31. desember 2013

Nafn hluthafa	Eignarhlutur %
Landsbankinn	27,59
Lífeyrissjóður Verslunarmanna	19,91
Gildi lífeyrissjóður	10,39
Sameinaði lífeyrissjóðurinn	7,72
Lífeyrissjóður starfsmanna ríkisins	7,36
Söfnunarsjóður lífeyrissréttinda	6,62
Stafir lífeyrissjóður	5,52
Lífeyrissjóður starfsmanna sveitarfélaga	2,76
Festa lífeyrissjóður	2,76
Almenni lífeyrissjóðurinn	1,84
Lífeyrissjóður Vestmannaeyja	1,47
Lífeyrissjóður bankamanna	1,24
Lífeyrissjóður Vestfirðinga	1,10
Lífeyrissjóður verkfræðinga	1,10
Eftirlaunasjóður FÍA	0,77
Íslenski lífeyrissjóðurinn	0,68
Lífeyrissjóður Rangæinga	0,58
VÍS hf.	0,55
Framtakssjóður Íslands GP hf.	0,02

Í samrunatilkynningunni kemur fram sú afstaða samrunaaðila að FSÍ sé ekki beinn aðili að samruna þessum þar sem IG sé rekið með sjálfstæðum hætti. FSÍ sé ekki undir yfírráðum neins tiltekins aðila sem eigi hluti í féluginu. Sé því ekki ástæða til þess að gera sérstaka grein fyrir yfírráðum FSÍ í öðrum félögum en tekið fram að FSÍ eigi eignarhluti í eftirfarandi félögum auk IG:

Tafla 2. Félög í eigu FSÍ auk IG

Félag	Eignarhlutur %
Advania hf.	73,95
Promens hf.	49,50
Invest Farma	38,00

N1 hf.	20,90
Icelandair Group hf.	7,00

Í samrunatilkynningunni kemur fram að starfsemi IG og dótturfélaga þess sé að meginstefnu til utan Íslands. Velta IG var 566 milljónir evra árið 2012 en 525 milljónir evra árið 2011. Allar aðrar tekjur IG og Fiskvals hafi orðið til af starfsemi félagsins erlendis.

Öll velta ÚS er innanlands þar sem um 60% af afla félagsins hefur verið seldur til Ný-Fisks (nú Fiskvals). Velta ÚS var 274 milljónir kr. árið 2012 og 146 milljónir kr. árið 2011.

Í samrunatilkynningunni segir að við útreikning á veltu innanlands sé miðað við veltu eins og hún sé skilgreind í samrunareglugerð ESB þar sem kveðið sé á um að velta skuli reiknuð miðað við sölu til aðila í viðkomandi aðildarríki í 1. mgr. 5. gr. Þar sem IG er undir yfirráðum FSÍ sem á eignarhluti í ýmsum rekstrarfélögum telja samrunaaðilar að velta þeirra sé yfir þeim mörkum sem sett eru í 17. gr. a samkeppnislagi. Þannig sé heildarvelta félaganna á Íslandi hærri en 2 milljarðar kr. þegar velta FSÍ sé lögð við veltu samrunaaðila.

Í samrunatilkynningunni kemur fram að í ákvörðun Samkeppniseftirlitsins nr. 10/2013 *Kaup Síldarvinnslunnar hf. á Bergi-Huginn ehf.* sé að finna ítarlega skilgreiningu á þeim mörkuðum sem um ræðir. Í ákvörðun nr. 10/2013 lítur Samkeppniseftirlitið svo á að skipta beri markaðnum eftir því hvort um sé að ræða botnfisk eða uppsjávarfisk. Samrunaaðilar í þessu máli telja slíka skiptingu óþarfa hvað þennan samruna varðar. Samrunaaðilar telji að þeir markaðir sem máli skipti í þessu máli séu markaðurinn fyrir veiðar á fiski, markaðurinn fyrir sölu á fiski og markaðurinn fyrir útflutning á fiski. Telji samrunaaðilar frekari skiptingu markaðarins óþarfa.

Hvað varðar landfræðilegan markaði segir í samrunatilkynningunni:

„Starfsemi samrunaaðila á Íslandi fer fyrst og fremst fram á Suðurnesjum. Gerir ÚS út skip frá Sandgerði og hefur aflinn verið seldur innanlands. Veiðiheimilda við Íslandsstrendur verðu aðeins aflað samkvæmt íslenskum lögum og geta erlendir aðilar ekki keppt á markaðnum nema með takmörkunum skv. gildandi lögum. Starfsemi Fiskvals í Reykjanesbæ felst í vinnslu hráefnis og útflutning. Innlend flutningsfyrirtæki eru mjög framarlega í flutningi á ferskum fisk og fiskafurðum á milli landshluta þar sem þau hafa yfir að ráða bílum sem útbúnir eru kælikerfum sem tryggja að hitastig vörurnnar sé rétt í flutningi. Er því hægur vandi að selja nýveiddan fisk eða unninn á milli landshluta. Markaðurinn fyrir útflutning á unnum og óunnum fiski er því eðlilegt að telja landsmarkað. Skarast starfsemi samrunaaðila miðað við framangreint á tveimur mörkuðum: á markaðnum fyrir veiðar á fiski á Íslandi þar sem ÚS er á seljandahlið og á markaðnum fyrir útflutning á fiski frá Íslandi þar sem Fiskval er á seljendahlið en ÚS er mögulegur keppinautur.“

Hvað varðar IG þá sé starfsemi félagsins erlendis og hafi takmörkuð áhrif í þessu máli þar sem ÚS hafi selt allan sinn fisk innanlands. IG starfar við sölu á fiskafurðum erlendis og telji samrunaaðilar að sa markaður nái a.m.k. til alls evrópska efnahagssvæðisins.

Í samrunatilkynningunni kemur fram að árið 2012 hafi útflutningur á ferskum sjávarafurðum frá Íslandi numið 44,2 milljörðum kr. og frostnum afurðum 141,9 milljörðum kr. Heildarútflutningur allra sjávarafurða hafi numið 268,6 milljörðum kr. Fram kemur að stærstu aðilar í útflutningi á sjávarafurðum frá Íslandi séu helstu sjávarútvegsfyrirtæki landsins en samrunaaðilar hafi ekki nákvæmar upplýsingar um markaðshlutdeild hvers og eins. Stærstu aðilar í útflutningi á ferskum sjávarafurðum frá Íslandi séu Samherji, HB Grandi, Sæmark, Iceland Seafood International, Danica, Toppfiskur og Stakkavík.

Að mati samrunaaðila er áætluð markaðshlutdeild Fiskvals, ÚS og IG óveruleg á viðkomandi mörkuðum þessa máls. Tekið er fram að Ný-Fiskur (nú Fiskval) kaupi alla framleiðslu ÚS af féluginu. Áhrif samrunans séu því að mati samrunaaðila fyrst og fremst lóðrétt í virðiskeðjunni og markaðshlutdeild samrunaaðila á hinum skilgreindum mörkuðum muni því ekki breytast.

III. Niðurstaða

Við mat á samkeppnislegum áhrifum af samruna ber að líta til þess hvort samruninn leiði til þess að markaðsráðandi staða verði til eða styrkist eða samruninn leiði til þess að samkeppni raskist að öðru leyti með umtalsverðum hætti, sbr. 17. gr. c. samkeppnislaga. Í 4. gr. samkeppnislaga kemur fram að markaðsráðandi staða sé fyrir hendi þegar fyrirtæki hefur þann efnahagslega styrk að geta hindrað samkeppni á þeim markaði sem máli skiptir og að það geti að verulegu leyti starfað án þess að taka tillit til keppinauta, viðskiptavina og neytenda.

Fiskval stundar fiskvinnslu hér á landi og selur afurðir sínar á erlenda markaði. Samkeppniseftirlitið tekur undir með samrunaaðilum varðandi skilgreiningu á þeim mörkuðum sem máli skipta. Markaðshlutdeild viðkomandi félaga er hlutfallslega lág á framangreindum mörkuðum og verður ekki séð að markaðsráðandi staða sé fyrir hendi eða hún styrkist með tilkomu samrunans. Móðurfélag Fiskvals er IG sem starfar að meginstefnu til utan Íslands og hefur að því leyti ekki áhrif á markaðshlutdeild Fiskvals og ÚS á innlendum markaði.

Samkeppniseftirlitið getur ekki séð út frá gögnum málsins að sa samruni sem hér um ræðir leiði til þess að markaðsráðandi staða verði til eða styrkist eða að samkeppni raskist að öðru leyti með umtalsverðum hætti, sbr. 17. gr. c. samkeppnislaga. Á grundvelli þess telur Samkeppniseftirlitið ekki ástæðu til að aðhafast frekar í tengslum við þennan samruna.

IV. Ákvörðunarorð:

„Samkeppniseftirlitið telur ekki ástæðu til að aðhafast frekar vegna samruna Icelandic Ný-Fisks hf. og Útgerðafélags Sandgerðis ehf.“

Samkeppniseftirlitið

Páll Gunnar Pálsson